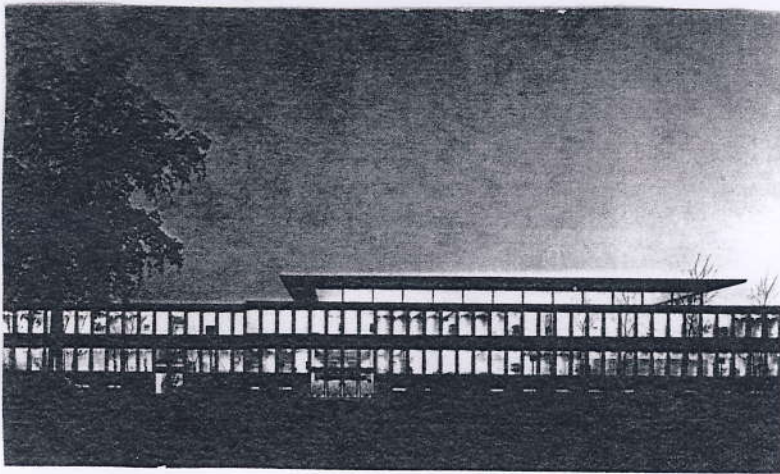

MÅNEDSBLADET

-glemmer du ...

TÅRNBY KOMMUNES LOKALHISTORISKE SAMLING

NR. 7 november 1993

FRA SOGNERADSFORSTANDER TIL BORGMESTER

Så er det atter tid for valg til kommunalbestyrelsen i Tårnby, og kommunens skolebørn holder fri for at give plads til de voksnes aktiviteter i stemmeboksene. På billedet arbejder stemmetællere på højtryk efter et valg i 70'erne. (KT-Postens arkiv).

Følgende er et lille historisk tilbageblik på tidligere tiders kommunale administration i Tårnby.

SOGNEFORSTANDERSKABET

Sogneforstanderskabsdistrikterne blev indført i 1841 og skulle ledes af sogneforstanderskabet. Distriktet skulle bestå af de kirkesogne, der hørte under et pastorat, hvis disse kirkesogne havde fælles fattigvæsen. Under sogneforstanderskabernes styrelse henlagdes i 1841 foruden fattigvæsenet også skolevæsenet og delvis vejvæsenet.

Sogneforstanderskabet bestod af sognepræsten og ejerne af mindst 32 tønder hartkorn, dvs. typisk besiddere af hovedgårde. Hverken husmænd eller arbejdere havde valgret.

Valgreglerne ændredes i 1855, således at det automatiske medlemsskab for ejere af 32 tønder hartkorn bortfaldt. Ligeledes ophævedes sognepræstens privilegier. Husmænd og landarbejdere fik valgret, dog stadig ikke tjenestekarle. Gårdmændene havde stadig flertallet, idet den højstbeskattede femtedel udpegede én mere end halvdelen af medlemmerne af sogneforstanderskabet. Disse valgregler var i kraft indtil 1908, hvor den privilegerede valgret ophævedes. Valgretten tilkom nu både mænd og kvinder over 25 år, der ikke skyldte i skat, og som ikke havde modtaget fattigunderstøttelse, uden at denne enten var tilbagebetalt eller eftergivet.

SOGNERADET

I 1867 ændredes betegnelsen sognerådsforstanderskabet til sogneråd. Sognerådets forhandlinger blev ledet af en sognerådsformand, som blev valgt for et år ad gangen. Sognerådets ressourcebehov dækkedes ved skatter lignet på ejendom samt på indtægt og formue, og ved udskrivning af sognekommunalt pligtarbejde.

På billedet fotograferet af Carl Flensburg ses sognerådet på Kastruplund efter et møde.

Fra venstre: Mikkell Jacobsen (Kastrupgård), ukendt, Svend Hansen (Østergård), Peter Tønnesen (Skottegården), P.J.Petersen og Marius Westh (begge fra Kastrup).

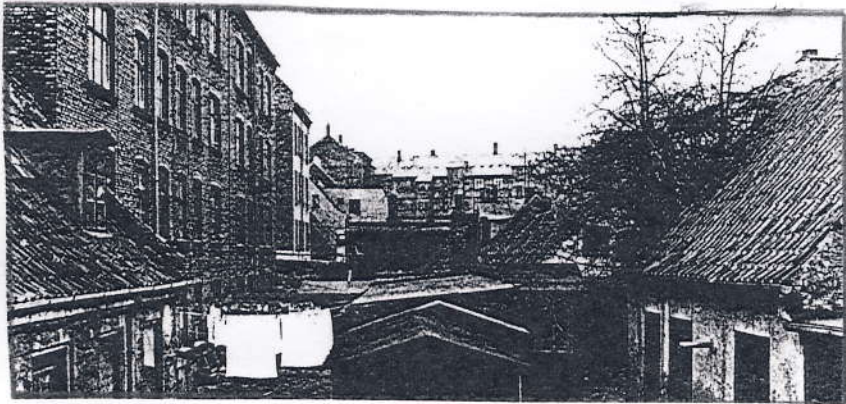
Sognerådet i Tårnby overtog i 1907 den gamle Kastrup Skole til Rådhus. Bygningen i Kastruplundgade fungerede som rådhus indtil 1960, hvor det nye rådhus på Amager Landevej blev indviet. Det gamle rådhus huser i dag en ungdomsklub.

Et ældre billede af rådhuset i Kastruplundgade, hvor pladsen foran huset endnu ikke er anlagt. Også biblioteket fik i 1907 lokaler i bygningen, og blev der indtil 1936, hvor det flyttede til Tårnbyvej.

SUNDBYERNE UDSKILLES

Tårnby sognekommune havde i februar 1890 et befolkningstal på knap 17.000. Heraf udgjorde Sundbyerne hovedparten, nemlig over 13.000. Den økonomiske situation var katastrofal. Igennem de foregående 25 år var befolkningstallet i Sundbyerne eksploderet p.g.a. tilgang af mange arbejdere, der flyttede ind i de nyopførte boligkareer.

Skatteevnen var ikke vokset i takt med befolkningstallet, da størstedelen af tilflytterne var ubemidlede. Kommunens samlede udgifter var fra 1870-1890 steget fra 65.000 -135.000 kr. årligt. Sognerådet forsøgte at få indført en husskat, så der kunne komme penge i den slunkne kommunekasse, men det lykkedes ikke.

Sognets deling syntes at være den eneste udvej på de økonomiske problemer. Indenrigsministeriet havde allerede i 1883 afgivet en betænkning herom, men først fra 1. januar 1895 fandt delingen sted. Sundbyerne blev en selvstændig kommune indtil 1. januar 1902, hvorefter de blev underlagt Københavns Kommune.

På billedet fra Bymuseet ses bomhus og bomstang på Amagerbrogade set mod Christianshavn. Bommen blev nedlagt i marts 1915. Bomhuset lå, hvor den nuværende Prags Boulevard ligger.

BORGMESTER OG KOMMUNALBESTYRELSE

Tårnby kommune var blandt de 11 kommuner i hovedstadsområdet, der den 1. oktober 1952 fik administrationen ændret fra landkommunale til købstad-kommunale forhold. Årsagen hertil var den rivende udvikling, kommunen havde gennemgået. Alene siden 1945 var kommunens indbyggertal blevet fordoblet. Administrationsændringen medførte bl.a., at det hittige sogneråd fik navnet kommunalbestyrelse, og at sognerådsformanden fik titel af borgmester.

Den første borgmester var i Tårnby gartner Richard Jacobsen, dernæst kom J. Elkær-Hansen, og dernæst Torkild Feldvoss, som har været borgmester i Tårnby siden 1970.

Richard Jacobsen og Jørgen Elkær-Hansen

TORKILD FELDVOSS

Borgmester Torkild Feldvoss genopstiller ikke til borgmesterposten og dermed er en hel epoke i Tårnbys kommunaladministration til ende.

Torkild Feldvoss blev født i Ars 13.december 1920, som søn af skoledirektør Johs.Feldvoss og Alfrida Feldvoss. Familien kom til Tårnby i 1930, da faderen blev ansat som overlærer ved Kastrup Skole.

Torkild Feldvoss blev cand. polit. i 1950 og samme år ansat i Magistratens 1.afd., Københavns Kommune. Han blev medlem af Tårnby kommunalbestyrelse i 1958, og samme år udnævnt til viceborgmester. Torkild Feldvoss fik borgmesterposten i 1970, og har bestridt posten lige til han i år har valgt at stoppe sin politiske karriere.

Hvis du har billeder, oplysninger
eller andet af lokalhistorisk inter-
esse, så henvend dig til :

LOKALHISTORISK SAMLING
KAMILLEVEJ 10
2770 KASTRUP

ÅBNINGSTID:
MANDAG 16 - 20
TIRSDAG 12 - 16
FREDAG 12 - 15

~~~~~

Lokalhistorisk Samling
har desuden en fast
udstilling på Kastrupgård:

MIDT PÅ AMAGER

Åbent: tirsdag - søndag 14 - 17
onsdag tillige 19 - 21